

Γεωργική Εκπαίδευση

Ενότητα 7: Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός

Αφροδίτη Παπαδάκη-Κλαυδιανού
Τμήμα Γεωπονίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα ενότητας (1)

1. Η έννοια του διδακτικού στόχου.
2. Διδακτικός στόχος κατά Mager.
3. Διαίρεση διδακτικών στόχων κατά Büscher.
4. Βασική ταξινόμια των διδακτικών στόχων.
5. Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο νοητικό τομέα συμπεριφοράς.

Περιεχόμενα ενότητας (2)

6. Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο συναισθηματικό τομέα συμπεριφοράς.
7. Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στον ψυχοκινητικό τομέα συμπεριφοράς.

Σκοποί ενότητας

- Να γίνει προσδιορισμός της έννοιας των διδακτικών στόχων.
- Να διακριθούν οι διδακτικοί στόχοι ανάλογα με τη φύση των επιθυμητών αποτελεσμάτων που αναμένονται από τη διαδικασία της εκπαίδευσης.
- Να ταξινομηθούν οι διδακτικοί στόχοι ανάλογα με τον τομέα της συμπεριφοράς, σε νοητικό, συναισθηματικό και ψυχοκινητικό επίπεδο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διδακτικοί στόχοι

Η έννοια του διδακτικού στόχου (1)

- Κατά τον παιδαγωγό R. Dubs:
- «ο διδακτικός στόχος **περιγράφει γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις** (γενικά τρόπους συμπεριφοράς), τις οποίες ο μαθητής/εκπαιδευόμενος **αποκτάει** κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου διδακτικού κεφαλαίου και τις οποίες έχει στη συνέχεια στη **διάθεσή του**».

Η έννοια του διδακτικού στόχου (2)

- Ένας διδακτικός στόχος δηλώνει λοιπόν, με όσο πιο συγκεκριμένο τρόπο γίνεται, τί οφείλει να **γνωρίζει** ή να **εκτελεί** ο μαθητής/εκπαιδευόμενος.

Μager και διδακτικός στόχος (1)

- Κατά τον παιδαγωγό R.F. Mager η έκφραση «διδακτικός στόχος» δηλώνει:
- «Τη **συμπεριφορά** εκείνη που θέλουμε ο μαθητής/εκπαιδευόμενος να είναι σε θέση να παρουσιάζει, ύστερα από την **παρακολούθηση** ενός κύκλου **μαθημάτων** ή ενός κύκλου διδακτικών εμπειριών.

Μαγερ και διδακτικός στόχος (2)

- Από την περιγραφή του διδακτικού στόχου φαίνεται καθαρά, τί πρέπει να μπορεί να εκτελεί ο μαθητής/εκπαιδευόμενος, για να αποδείξει ότι κατόρθωσε (ο μαθητής/εκπαιδευόμενος) να επιτύχει το διδακτικό στόχο;

Μαγερ και διδακτικός στόχος (3)

- Προσδιορίζει η περιγραφή του διδακτικού στόχου τις απαραίτητες **προϋποθέσεις**, κάτω από τις οποίες ο μαθητής/εκπαιδευόμενος θα πρέπει να αποδείξει την ικανότητά του;

Μager και διδακτικός στόχος (4)

- Περιλαμβάνει η περιγραφή κάτι σχετικά με το **κριτήριο** με το οποίο θα **αξιολογηθεί** ο μαθητής/εκπαιδευόμενος;
- Δίνει τουλάχιστον, το κατώτερο όριο μέσα στα πλαίσια του οποίου, μπορεί να χαρακτηριστεί η προκύπτουσα αλλαγή της συμπεριφοράς του μαθητή/εκπαιδευόμενου ικανοποιητική; (Berthold, 1990: 2).

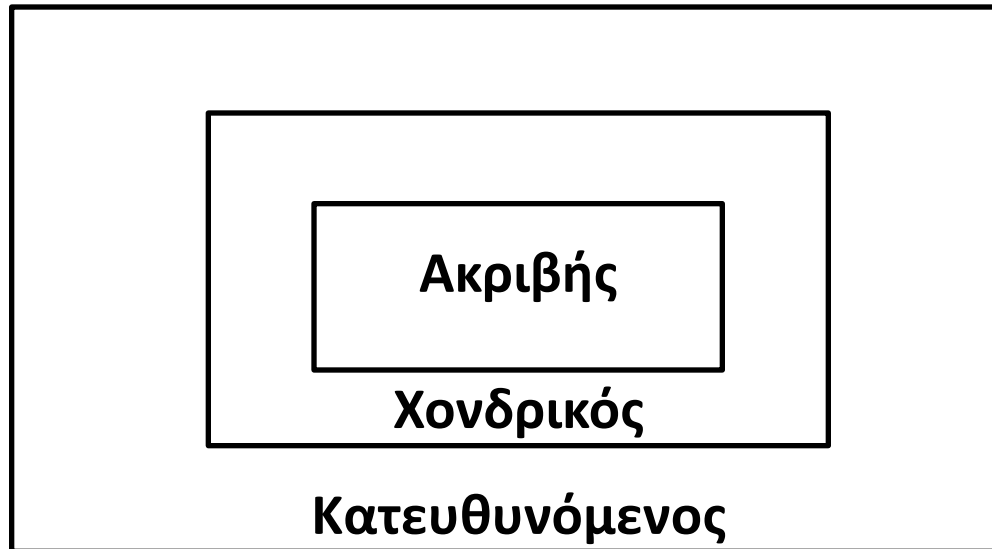
Διαίρεση διδακτικών στόχων κατά Büscher (1)

- **Κατευθυνόμενος διδακτικός στόχος.**
 - Διατυπώνεται από δημόσια ιδρύματα (π.χ. από το Υπουργείο Παιδείας) και περιγράφει πολύ **γενικά διατυπωμένους** στόχους, π.χ. ο εκπαιδευτικός στόχος ενός προγράμματος διδασκαλίας ενός συγκεκριμένου μαθήματος.
- **Χονδρικός διδακτικός στόχος.**
 - Είναι ο εκπαιδευτικός στόχος μιας εκπαιδευτικής **ενότητας** (ενός θέματος), η οποία **περιλαμβάνεται** στον **κατευθυνόμενο διδακτικό στόχο**.

Διαίρεση διδακτικών στόχων κατά Büscher (2)

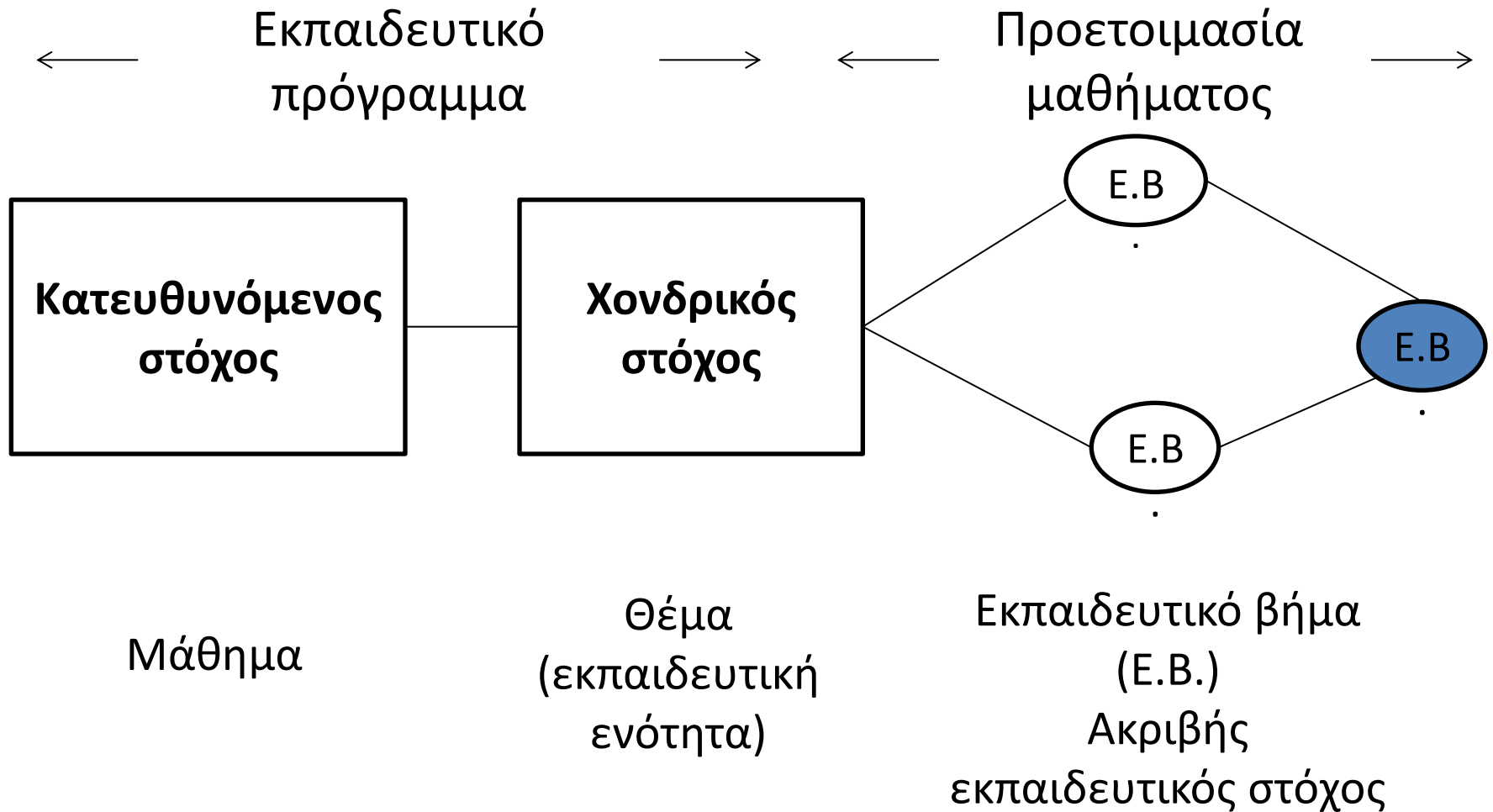
- **Ακριβής διδακτικός στόχος.**
 - Είναι αυτός, ο οποίος προσδιορίζει επακριβώς τα «**εκπαιδευτικά βήματα**» του διδάσκοντα για την επίτευξη του χονδρικού στόχου.

Σχήμα 1.
Διδακτικοί στόχοι
κατά Büscher
Πηγή: Α.Παπαδάκη-
Κλαυδιανού,
«Γεωργική
Εκπαίδευση», 2009,
Εκδ. Γράφημα

Αποτύπωση της διαίρεσης των διδακτικών στόχων σε σχηματική παράσταση κατά τον R. Dubs

Παράδειγμα (1)

- **Κατευθυνόμενος στόχος:**
 1. Η σημασία των φυσικών-περιβαλλοντικών συνθηκών για την καλλιέργεια των σιτηρών.
- **Χονδρικός στόχος:**
 - 1.1. Οι καλλιεργητικές ιδιαιτερότητες της βρώμης (επιλογή μεταξύ των ειδών των σιτηρών).

Παράδειγμα (2)

- **Ακριβής στόχος:**
 - 1.1.1. Η θέση της βρώμης στη διαδικασία της βλάστησης από την άποψη της αντοχής ως φυτό μεγάλης καλλιέργειας.
 - 1.1.2. Δικαιολόγηση της σημασίας της υγρασίας του εδάφους για τη βρώμη και αναφορά στη βλαστική περίοδο της βρώμης, περίοδος κατά την οποία εμφανίζονται οι μεγαλύτερες απαιτήσεις σε νερό.
 - 1.1.3. Η ιδιαίτερη σημασία του καθαρισμού της βρώμης από τα ζιζάνια.

...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ταξινόμηση διδακτικών στόχων

Βασική ταξινόμια των διδακτικών στόχων (1)

- Η **κατάταξη** των **διδακτικών στόχων** σε συστήματα ονομάζεται ταξινόμια ή ταξινόμηση διδακτικών στόχων.
- Με τον όρο «ταξινόμια των διδακτικών στόχων», εννοούμε τελικά την κατάταξη των αποτελεσμάτων των διδακτικών ενεργειών σε διάφορα επίπεδα.

Βασική ταξινόμια των διδακτικών στόχων (2)

- Επίπεδα αποτελεσμάτων διδακτικών ενεργειών:
- Κατά περιοχές μάθησης.
- Κατά το **βαθμό** της **πολυπλοκότητας** και δυσκολίας συμπεριλαμβανομένων και των τριών **διαστάσεων** της ανθρώπινης **συμπεριφοράς** δηλαδή της νοητικής, της συναισθηματικής και της ψυχοκινητικής.
- Με την ταξινόμια των διδακτικών στόχων ασχολήθηκαν πολλοί επιστήμονες/ερευνητές όπως ο B. Bloom, ο Dubs, ο Krathwohl, ο Westphalen κ.ά.

Η σχηματική παρουσίαση των διδακτικών στόχων στις τρεις διαστάσεις της συμπεριφοράς

Κλίμακα αυξανόμενης δυσκολίας/ πολυπλοκότητας	Περιοχές μάθησης		
	Κατά Bloom		Κατά Westphalen
	Επίπεδα νοητικής συμπεριφοράς	Επίπεδα συναισθηματικής συμπεριφοράς	Επίπεδα ψυχοκινητικής συμπεριφοράς
<p>Εύκολο</p> <p>↕</p> <p>Δύσκολο (πολύπλοκο)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Γνώση 2. Κατανόηση 3. Εφαρμογή 4. Ανάλυση 5. Σύνθεση 6. Αξιολόγηση 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πρόσληψη 2. Αντίδραση 3. Αξιολόγηση 4. Οργάνωση 5. Προσδιορισμός αξιών 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ικανότητα 2. Επιδεξιότητα 3. Αυτό(κυριαρχία)

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο νοητικό τομέα συμπεριφοράς (1)

- **Γνώση:**

- Είναι η ικανότητα **αποθήκευσης, αναπαραγωγής και ανάκλησης** σε παρόμοιες νέες καταστάσεις γνώσεων, όπου όμως ο μαθητής/εκπαιδευόμενος δεν είναι απαραίτητο να μπορεί να τις επεξεργαστεί παραπέρα, δηλαδή στο επίπεδο αυτό της νοητικής συμπεριφοράς, ο μαθητής πρέπει να είναι, σε θέση να τα αναπαράγει, όπως τα διδάχτηκε.

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο νοητικό τομέα συμπεριφοράς (2)

- **Κατανόηση:**
 - Το δεύτερο επίπεδο νοητικής συμπεριφοράς είναι η «**κατανόηση**» της γνώσης.
 - «Κατανόηση ορίζεται ως **ικανότητα σύλληψης** του περιεχομένου μίας γραπτής ή προφορικής επικοινωνίας» (Χαραλαμπόπουλος, 1982: 63).

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο νοητικό τομέα συμπεριφοράς (3)

- **Εφαρμογή:**
 - Η «εφαρμογή» είναι το τρίτο επίπεδο νοητικής συμπεριφοράς.
 - Είναι η **ικανότητα** του εκπαιδευόμενου να **χρησιμοποιεί** τη **γνώση** που απόκτησε, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, δηλαδή να χρησιμοποιεί όρους, έννοιες, κανόνες, μεθόδους, αρχές, θεωρίες, νόμους κ.λπ., προκειμένου να επιλύσει νέα προβλήματα που του παρουσιάστηκαν.

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο νοητικό τομέα συμπεριφοράς (4)

- **Ανάλυση:**
- Είναι η **ικανότητα** του εκπαιδευόμενου:
 - Να **διασπά** συγκεκριμένη **ύλη** (π.χ. μια κατάσταση, ένα θέμα, δική του γνώση, κείμενα) στα στοιχεία από τα οποία αποτελείται δηλαδή στα συνθετικά της μέρη.
 - Να **ανακαλύπτει** (αναγνωρίζει) τις σχέσεις μεταξύ αυτών των στοιχείων /μερών.
 - Να **αναγνωρίζει** τα χαρακτηριστικά τους, με βάση τα οποία στοιχεία και σχέσεις είναι οργανωμένα σε μια ενιαία μορφή.

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο νοητικό τομέα συμπεριφοράς (5)

- **Σύνθεση:**
 - «Σύνθεση» είναι η **ικανότητα** του εκπαιδευομένου να **συνδυάζει** μεμονωμένα στοιχεία και να δημιουργεί ολότητες (π.χ. σχέδια, προτάσεις), δηλαδή εδώ θα πρέπει το αποτέλεσμα σε σχέση με τις προϋποθέσεις του μαθητευομένου να είναι έμφυτο, καινούργιο και χρήσιμο.

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο νοητικό τομέα συμπεριφοράς (6)

- **Αξιολόγηση:**

- «Αξιολόγηση σημαίνει **ικανότητα** κρίσης ή **εκτίμησης** της αξίας μιας επικοινωνίας (του περιεχομένου π.χ. μιας διδασκαλίας ή ενός μαθήματος) ή μιας μεθόδου σε σχέση με προσδιορισμένους στόχους και καθορισμένα σαφή κριτήρια» (Χαραλαμπόπουλος, 1982: 67).

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο συναισθηματικό τομέα συμπεριφοράς (1)

- Η διδασκαλία δεν έχει ως στόχο μόνο την απόκτηση γνώσεων, διανοητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων από τους εκπαιδευόμενους, αλλά έχει επιπλέον ως στόχο την **ανάπτυξη της συναισθηματικής συμπεριφοράς**.
- Ο Bloom και οι συνεργάτες του Krathwohl και Masia ταξινομούν τους διδακτικούς στόχους στο συναισθηματικό τομέα σε **πέντε βαθμίδες (επίπεδο)** (Schulz, E., κ.ά., 1998: 2).

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο συναισθηματικό τομέα συμπεριφοράς (2)

- **Πρόσληψη:**
 - Η «πρόσληψη» περιλαμβάνει την **προθυμία** του εκπαιδευόμενου για **μάθηση**.
 - Δηλαδή ο μαθητής δέχεται τα ερεθίσματα της διδασκαλίας, τα προσλαμβάνει, λαμβάνει γνώση ενός φαινομένου (αντικειμένου), συνειδητοποιεί φαινόμενα, προσέχει συγκεκριμένα πράγματα και αντιλαμβάνεται τη σημασία τους, διαπιστώνει σχέσεις, χρήσεις και πλεονεκτήματα, αναπτύσσει συνείδηση (συναίσθηση) για όσα γίνονται γύρω του, με άλλα λόγια ο **εκπαιδευόμενος** γίνεται **προσεκτικός** (προσέχει).

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο συναισθηματικό τομέα συμπεριφοράς (3)

- **Αντίδραση:**

- Με τον όρο «αντίδραση» στον τομέα της συναισθηματικής συμπεριφοράς εννοούμε την **ενεργητική συμμετοχή** του εκπαιδευόμενου.
- Με άλλα λόγια ο εκπαιδευόμενος είναι πρόθυμος να ακολουθήσει προδιαγραφές, αποτελέσματα έρευνας, να ελέγξει συνήθειες ή προηγούμενες απόψεις, αισθάνεται υπεύθυνος, ενεργεί με δική του πρωτοβουλία, αισθάνεται χαρά και διασκέδαση για κάτι, επιθυμία και θέληση, ενδιαφέρον, ικανοποίηση, ενεργητικότητα, δείχνει προθυμία, αναπτύσσει ανοχή και προσοχή.

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο συναισθηματικό τομέα συμπεριφοράς (4)

- Αξιολόγηση:

- Με το τρίτο επίπεδο του συναισθηματικού τομέα της συμπεριφοράς υποδηλώνεται η «αξία» ή η «σημασία», την οποία αποδίδει ένα συγκεκριμένο άτομο σε μια συμπεριφορά ή σε ένα αντικείμενο.

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο συναισθηματικό τομέα συμπεριφοράς (5)

- **Οργάνωση:**

- Στη βαθμίδα της «οργάνωσης», ο εκπαιδευόμενος **συγκεντρώνει** καταρχήν και **ταξινομεί** στη συνέχεια τις διαφορετικές αξίες με δικά του κριτήρια αξιολόγησης, διαλύει τις τυχόν αμφιβολίες του για τις τυχόν αντιθέσεις, που υπάρχουν μεταξύ τους, διαθέτει λοιπόν ένα δικό του κριτήριο. Στη συνέχεια, σχηματίζεται δική του άποψη (γνώμη) και αρχίζει να σχηματίζεται μέσα του ένα σταθερό σύστημα αξιών, μία φιλοσοφία ζωής, που τελικά είναι αυτή που κατευθύνει τη συμπεριφορά του.

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στο συναισθηματικό τομέα συμπεριφοράς (6)

- Προσδιορισμός Αξιών (ανάπτυξη της προσωπικότητας):
 - Είναι η τελευταία βαθμίδα στην ταξινόμηση των διδακτικών στόχων στο συναισθηματικό τομέα της συμπεριφοράς.
 - Στο επίπεδο αυτό ο εκπαιδευόμενος έχει **διαμορφώσει ένα σύστημα αξιών / ένα σύστημα προσανατολισμού**, το οποίο κατευθύνει τη συμπεριφορά του.

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στον ψυχοκινητικό τομέα συμπεριφοράς (1)

- Οι διδακτικοί στόχοι της επαγγελματικής εκπαίδευσης διαιρούνται (ταξινομούνται) σε τρεις τομείς:
 - Στον ψυχοκινητικό τομέα.
 - Στο συναισθηματικό τομέα.
 - Στο νοητικό τομέα.
- Στην **επαγγελματική** εκπαίδευση, οι διδακτικοί στόχοι **αρχίζουν** από τη μάθηση στον **ψυχοκινητικό τομέα** συμπεριφοράς και προχωρούν προς τους άλλους τομείς (Büscher, 1990: 136).

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στον ψυχοκινητικό τομέα συμπεριφοράς (2)

- Στην πρακτική (επαγγελματική εκπαίδευση) δεν υπάρχουν μεμονωμένοι διδακτικοί στόχοι, αλλά η **διδασκαλία** των τεχνικών μαθημάτων περιλαμβάνει συγχρόνως **περισσότερους** διδακτικούς **στόχους** και επόμενα τομείς συμπεριφοράς.

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στον ψυχοκινητικό τομέα συμπεριφοράς (3)

- Όπως και στις προηγούμενες αναφερθείσες περιοχές μάθησης, έτσι και στον ψυχοκινητικό τομέα συμπεριφοράς, οι σωματικές και χειρονακτικές δεξιότητες διακρίνονται κατά τον Westphalen σε τρία επίπεδα (βαθμίδες):
- **Ικανότητα:**
 - Ο εκπαιδευόμενος εκτελεί **μεμονωμένες** πράξεις **μιμούμενος** το διδάσκοντα και **επαναλαμβάνει** αυτά ακριβώς που διδάχτηκε.

Ταξινόμια των διδακτικών στόχων στον ψυχοκινητικό τομέα συμπεριφοράς (4)

- **Δεξιότητα:**
 - Ο εκπαιδευόμενος εκτελεί **μεμονωμένες πράξεις** με συγκεκριμένη **ακρίβεια** και/ή ταχύτητα (πράξεις με ακρίβεια σε συγκεκριμένο χρόνο).
- **Κυριαρχία:**
 - Ο εκπαιδευόμενος μπορεί να **εκτελεί** διάφορες πράξεις (**εργασίες**) **συγχρόνως** και βρίσκεται σε κατάσταση **αυτοκυριαρχίας** (κυριαρχεί στη διεξαγωγή και αποπεράτωση εργασιών).

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (1/2)

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες
- Σχήμα 1: <Με την άδεια του εκδοτικού οίκου «Γράφημα»> <πηγή: Α. Παπαδάκη-Κλαυδιανού, «Γεωργική Εκπαίδευση», 2009, Εκδ. Γράφημα.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αφροδίτη Παπαδάκη-Κλαυδιανού. «Γεωργική Εκπαίδευση. Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS216/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Χρυσάνθη Χαρατσάρη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

